

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lelekészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért
kajják a lapot.

Egyes szám ára 16 Hllér.

Feladó szerkesztő és laptulajdonos:

Hj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusíthatnak.

Április 11.

Nem helyesen jár el az a nemzet, amely nem becsüli meg a még oly szerénynek látszó ajándékot is. És kétszeresen hibáz az a nép, amely az olyan őszinte szívből jött értéktől fordul el, ahogyan azt az elhunyt nagy királyától kapta.

Április 11.-ét sokan sokáig csak az akkori kormány ünnepének tartották, amelyel március 15.-ét elpalsztolta. Nem halottak a dolog mélyére és nem értették meg, hogy milyen revelációja volt az uralkodó jellemének, amikor azokat a 48-as törvényeket szentesítette, amelyek ellen küzdött egy félszázaddal azelőtt. Nem értették meg, tehát nem is becsülték meg.

Azóta fordult a kocka. Kormányok mentek és jöttek, az akkor is ellenzék vezetői immár másodízben birtokolják a hatalmat, de bizony március 15. máig sem hivatalos ünnep. Baró Bánffy Dezső, akkori miniszterelnökről ellenben legelkeseredettebb ellenségei is kénytelenek voltak elismerni, hogy a legigazabb magyarok egyike volt, akit a cselekedeteiben is mindig a hazája lángoló szeretete irányított, legutoljára — sajnos — tévesen. Amit tehát ő alkotott, azt csak a nemzet javára alkotta. S amihez a nagy király szentesítését adta, az sem lehetett más, csak a nemzet javára szóló.

Ezért hát nyugodt lelkiismerettel, sőt büszkeséggel megünnepelhetjük április 11.-ét, mint a magyar szabadság eszme diadalát, amiként megünnepeljük március 15.-ét is a szívünkben mindaddig, amíg el nem jő az idő, hogy hivatalosan is be leszen iktatva a magyarság kegyeletes ünnepei közé.

Jobbra-balra.

Molnár János prelátnak levelet írt gróf Andrássy Gyulához, amelyben bejelenti, hogy csak addig nem lép be a „tisztelt” 48-as alkotmánypartba, amíg az egy programját (a katolikus autonómiát), amelyet ő meg nem szavaz, meg nem valósítja. Azután kézzel örömezt siet belépni. — Hát ez is elvi álláspont! Az egyszerű ember is a kanapét dobta ki, amikor azon rajta érte a hülsen feleségét, azután már rendben volt minden. Csakhogy az az egyszerű ember olyan ember volt, akit Molnár Jánosék úgy szeretnek megjelölni, hogy „a zsidó.”

Katonai rekvirálás.

Magyarország a politika hazája. Itt mindenki politikával foglalkozik, ha muszáj neki, ha nem, ha mester benne, ha pedig csak sarlatán. Hiszen a tapasztalásból faragott jelző nálunk a „politikus eszmadá” elnevezés, amelyen bizony igen sok van a szép hazában. Nem a derék vargák és libbeli készilők között — bár ott is — hanem inkább azoknak sorában, akik szeretik magukat „hivatásos politikusok”-nak neveztetni.

Ezeket pedig csak azért bocsátottuk előre, hogy senki meg lepve ne legyen, ha a mai politikától gondterhes, sőt mondhatnók veszteltes napokban mi, mint politikai lap szükre szabott oldalaink vezetőhelyein sem juttatunk ezáltal teret sem a bel-, sem a külpolitikai események méhatásának. Mert a mai politikai szemléletünk a hazai magyar politika, belső és külső egyaránt. Az a magyar külpolitika, amely lehetetlenné teszi a verszagtól megittasult Clemenceauknak, Lloyd Georgeknak és Wilsonoknak, hogy dicsőségben oly gazdag védőseregünknek ellenállhatatlan erejét megtörhessék; és az a magyar belpolitika, amely utját állja annak, hogy az ántáninak hazánkban és a monarchiában kezére játszó szövetségesei belső rendünket felboríthassák és immigen bémítsák meg rettenthetetlen, kemény védőkarunkat.

Jól tudjuk, hogy a katonai rekvirálás, amely most következik, súlyos megpróbáltatásokat jelent vármegeyénk gazdatársadalmára. Ámde ha nem is értünk egyet mindenben, sőt helyesebben: sok tekintetben nem értünk egyet a mai kormány háború politikájával, azt nem szünhetünk meg hangsúlyozni, hogy az itthonlevőknek általában, a Gondviseléstől megáldott tehetősebbeknek pedig különösen hazafiai és erkölcsi kötelessége meghozni minden áldozatot, hogy értünk vérüket ontó hős fiaink végső győzelme és az itthon nyomorgók rendületlen kitartása a kellő táplálék által biztosítottassék. Hiszen — amint főispánunk is mondta a múlt havi megyegyűlésen — csak néhány hónapról van szó, mert a keleti országok békéje és az új termés újabb erőforrásokat nyitnak meg. És a kilátások szerint ez a néhány hónap egyszerűsáig az utolsó is lesz, mert a diadalmas általános béke már előre veti árnyékát. Tehát csak az aratásig terjedő

idő a kritikus időszak, amint azt a négy éves háború keserves tanulságaiból leszűrhetjük.

De nem is olyan sötét a kép, a milyennek azt némelyek látják, s aminek a Veszprémmegyei Egyetértés lap-társunk kormánypartii laptól szokatlan színekkel lefesti, amivel gazdáinkat a békés beállítás helyett mintegy elégettelenségre és ellenállásra hangolja. A katonaság megjelenése a rekvirálásnál nem jelent belső háborút, hanem csak annak igazságos ellenőrzését, hogy mindenki megkapja, ami megilleti. Nem fosztanak meg senkit a kenyertől, csak azt veszik el mindenkitől ami felesleges van, amit rekvirálás nélkül önként is oda kellett volna már adnia, ha a viszonyok felől kellő tájékozottsággal bír vala.

Meg vagyunk győződve, hogy derék, értelmes gazdaközönségünk, amelynek többsége nem egyszer oly nagy bizonyosságot tett hazafias érzéséről és kötelességtudásáról, ezáltal is megteszi azt és kétszeteit nemcsak önként siet feltárni, hanem rajta lesz, hogy kevésbé intelligens osztálytársait felvilágosítsa és a szégyenteljes meghurcoltatást megmentse.

Gróf Jankovich-Bécsán Endre közlélmező kormánybiztos utasítást adott ki a kerületeibe tartozó alispánoknak, főszolgabíráknak, jegyzőknek és felülvizsgáló bizottságok polgári tagjainak, amelyben közli velük az eljárási módokat, amelyek az eddigi rekvirálásokat katonai karhatalom igénybevételevel felülvizsgálják.

Az utasítás erélyes intézkedéseket tartalmaz úgy a karhatalom képviselőinek, mint a polgári közegeknek számára. A meginduló rekvirálást nyomon követő katonai felülvizsgálás csupán az elrejtett nékülöshetőség lehetet veszi igénybe. A községekbe kivonuló, mintegy 75 főből álló katonai osztagok mellé két polgári tagot nevez ki az alispán a 9 katonából álló felülvizsgáló bizottságba és pedig egyet a szomszédos községből, egyet az előző rekvirálásokban részt nem vett előjárósági tagokból. A bizottságot a jegyzők informálják. Leginkább alkonyatkor, házról-házra járás útján lesz megállapítva, különösen uradalmakban a jogosan igénybevehető mennyiség s csak a felesleg lesz lefoglalva. A rend fenntartására s a faluból való kicsempészés megállítására járőrök ügyelnek. Ha valaki önként feltárja az elrejtett készletét, az eltilkoltásért nem büntetik. Csak akkor részesül szigorú büntetésben, ha a megejtett házkutatás folytán bukkanak a feleslegre. Ez esetben ha fölmentett, a felmentése is visszavonatik. Az egyes járásokban működő járás-tiszt intézkedései ellen — noha ezek utasításait az ezredparancsnokságoktól kapják — a főszolgabírához lehet fellebbezni. A bizottság a bizományosokkal és a polgári kö-

zegekkel mingyárt az elszámolást is megejti és az elszállítását, esetleg elraktározást is el- lenőrzí.

A visszatérhető mennyiség *emberi táplálékra* 15 éven felüli östermelőnél 13 kg. buza vagy roza. Nőknél és 15 éven aluli östermelő férfiaknál ugyanezekből 9 kg. A hatóságilag lisztfejkvóta 660 kg. havonként. Hűvelyesekből havi 3 kg. Hadifogyók s időszakos munkások részére csak a szabályos fejkvóta jár, az utóbbiaknak kenyértermény pedig csak akkor, ha vidékről szerződtek. Helybeli munkásra semmi sem hagyható vissza, nehogy kettős ellátást élvezzen. Cseléd stb. konvencióból csak a fejkvótán felüli rész rekvirálható. Arató és cséplőréz előleg csak az aratóréz esedékességeig hagyható meg. Az állatok közül könnyű igáslóra napi 1-4 kg., nehéz igás és hidegvérű lóra napi 1 kg. zabot vagy tengerit, mére napi 2-66 kg. zabot, egy éven aluli csikó napi 1-5 kg. zabot, bikára 50 kg. zabot, féléven aluli borjú 25 kg. zabot, tehén 2 mm. tengerit, bárányra 4 kg. zabot, hízó sertésre havonta 1 mm. tengerit, süldőre 10 kg. tengerit, tenyészkocára 60 kg. árpát, szaporulatra 40 kg. tengerit lehet visszahagyni. Öszvére, számára, tenyészkocára és igás ökrökre ellenben semmit. Ezenkívül intézkedik az utasítás a visszahagyható vetőmagokról kat. holdanként számítva.

A kormánybiztos utasításának alapvein elindulva dr. Bibó Károly alispán egy körrendeletet bocsátott a főbírókhoz és jegyzőkhöz, amelyben közli, hogy a fejadag leszállítás nem felelt meg a miniszter katonaságának, aki Veszprém vármegyére a még leszállítandó gabonamennyiséget 1000 vagónban állapította meg, s annak beszolgáltatásáért őt és tisztviselőit felelőssé tette. Az önkéntes felajánlás, amelyet ő és a kormánybiztos is annyira óhajtottak, nem vezetett eredményre, nem térhet ki a megterhelő karhatalmi eljárás elől, amelyet katonaság, csendőrség és pénzügyőrség fog teljesíteni. Ezután részletezi a rekvirációs eljárás leendőit a szerint, amint azt a kormánybiztos utasításából már láttuk. Kiemelendőnek tartjuk, hogy az alispán elrendeli, miszerint a tavaszi árpa és zab vetőmagok a helyi éghajlati és gazdálkodási viszonyok szerint szokásos vetési időn túl, ápr. 10. után pedig feltétlenül lerekvirálendők. Az alispán az új rekviráció kezdetétől ápr. 12.-ét jelöli meg s már ápr. 30.-ára be kell fejezve lenni.

közösen az országgyűléssel. A Szent István koronáját viselő király, mint államfő (és nem az egyén) által meg erősített törvények tehát alkotmányos uton történő hatályon kívül helyezé- sükig az új király alatt is érvényben maradnak, még ha az nem is követi előde nyomdokait, amit pedig Károly öfelsége kijelentett. — Hogy a királynak feltétlen joga a képviselőház fel- osztatása, azt senki sem vonta két- ségbe. De hiszen az is feltétlen joga volt neki, hogy a Fejérváry-féle „da- rabont” kormányt kinevezte és lám, akkor mégis törvénytelen séggel, alkot- mánszegéssel lármázták teli a világot éppen Andrassy urék, akik a mostani királyt az alkotmányosan, sőt egyene- sen az ő kívánságukra meghozott 1915: IV. t.-c. fumigálására biztatják.

A választójog Megint csak ilyen piciny keretben referálhatunk sorsáról, mert Andrassyék meg nem szűnő intrikáján kívül semmi nevezetes fordulat nem állott be ab- ban. Csak kiderült, hogy a híres pénteki minisztertanácsban nem tárgyalták a választó- jogot, hanem csupán az azt követő minisz- terelnöki vacsorán, úgy éjfél után 2 óra felé beszélgettek róla. Ez volt a nagy egység a felfogásban, amelyet másnap a hivatalos és félhivatalos lapok világáig körtöltek. Ezek már a feltételeket is közlik, amelyek mellett hajlandó a kormány a módosít. sokra. (ahán!), de hogy mi igaz belőlük, azt még nem lehet tudni. Aztán igaz az, hogy gróf Tisza István Bpestre jött Gesztről, ahol egy heti hallga- tásait igen haragudtak reá az Andrassyék hecceljeit. Igaz továbbá, hogy gróf Ester- házy Móric is felszaladt Bécsbe Andrassyék álláspontját erőltetni a királynál és igaz, hogy a király felhívta magához gróf Beihlen Ist- vánt, az Erdélyi Szélesség vezérét és a vá- lasztójog törheellen ellenfeleit. És végül igaz az, hogy ezek után az audienciák után mégis csak tárgyalni kezd Wekerle Tiszával. — No meg az is igaz, hogy az Omgé kezdeménye- zésére az egész ország gazdatisadalmá, a vármegyék, sőt 48-as pártkörök mind töme- gesében foglalnak állást a Vázsonyi-féle választójog ellen.

Népjóléti minisztérium. Eme ci- men egy könyvet adott ki a lengő szakállu gróf Baththyány Tivadar volt népjóléti minisz- ter, amelyben elmondja, hogy mi mindent kellett volna megcsinálni a népjóléti minisz- ternek. — Milyen kár, hogy kidobták sze- gényt! Vagy akkor nem írhatta volna meg ezt a könyvet?

Csehek. A drága, önértékben meg- sértett csehek tiltakoznak gróf Czernin vádjai ellen, de olyanformán, hogy nem a vádak valódiságát tagadják, hanem azt vitatják, hogy nekik joguk van — hazaárulónak lenni. És elégtételért kiáltoznak. — Oh csak biznák az orosz fogsághól hazatért foglyainkra, akiket a csehek odakint oly kegyetlenül megkínóztak, hogy még a muszka is meghorzadt föle. Ezek készséggel és kielégítő elégtelét adnának a drága egyetleneknek!

Veszprémmegyei Ujság.

Lapunkra 1918. április 1-től kezdve új előfizetést nyitunk.

Előfizetési ár:

egész évre 16 K
fél évre 8 „
negyed évre 4 K

Egyes szám ára a csütörtöki és vasárnapi lapból 16 fillér.

Lelekészek, tanítók, k. jegyzők évi 12 koronáért kapják a lapot.

A kiadóhivatal.

Hirek.

— Katonai kiüntetések. A király háziezredünk körében adományozta a Ferenc József rend lovagkeresztjét a hadidiszítmény- nyel és a kardokat: dr. Götzé Árpád, Zita királyné h. ö. kórháznál beosztott 31. h. gya- logezredbeli t. főorvosnak; a 2. o. vaskoro- narendét a hdm. és kard. díjmentesen: Capp Gusztáv 41. h. táb. tüzérezredbeli ezredes, Gundárparancsnoknak; a 3. o. vaskorona ren- det a hdm. és kard. díjm.: Gerő Gábor 31. h. gy.-e.-nél beosztott 20. hgye. századosnak; a 3. o. kat. é. k. másodsorú a hdm. és kard.: Saxer Oszkár 41. h. t. tüzérezredbeli hdyg- nak; ugyanazt először: Neuhäuser Károly, Haidacker László, Ziguri Szilárd hdygoknak Hofhauser Lajos, Pesti Béla t. hdygoknak és Haszmann József t. hdygnak a 41. h. t. tü- zérezredben; az újlagos signum laudist más- sodsorú: Szijgyártó Zoltán 41. h. t. tüzérez- redbeli t. hdygnak; a signum laudist újlag a kardokkal: Polikeit Antal volt 41. h. t. tarack e-beli századosnak, Máté Ferenc és Goldberger Viktor (beosztott) 41. h. t. tüzé- rezredbeli t. hadnagyoknak, Lukszics János és Filrsl Jenő t. hdygoknak a 31. h. gy.-e.- ben; ugyanazt először: Demjén József beosz- tott 31. hgye-beli, Csitáry László és Lovász László 41. h. t. tüzérezredbeli t. hdygoknak és Szilágyi Sándor 41. h. t. tüzérezrednél beosztott hdyg. g. t. nek; az 1. o. ezüst vt. érmel: Kukorelly Nándor 31. h. gy.-e. beli t. hdygnak; a 2. o. ezüst vt. érmel: Holéczy Ödön 31. hgye. beli hdygnak; az arany é. k. a vt. é. szolgálat: Kajtó József 1131. npt. hadtápbizálójánál beosztott t. hdygnak.

— Pápa város új polgármestere. A Mészáros Károly nyugjaztatása folytán meg- üresedett pápai polgármesteri állása — amint értesülünk — két komoly jelölt van, akiknek nagy párta van a városi képviselők két részre osztott csoportja között. Az egyik dr. Tenclin- ger József veszprémi kir. ügyész, a másik Hajnóczy Béla pápai bankigazgató. Bármelyik jelölttel csak nyerni fog Pápa város közön- sége.

— Polgári hadi érdemkereszt. A király a háboruban szerzett kiváló érdemel elismerésül Halmi Nándor veszprémi m. kir. állami gazdasági felügyelőnek a polgári ha- diérdemkereszt III. osztályát adományozta. A jól megérdemelt kitüntetéshez a felügyelő tisz- telőnek nagy száma fejezte ki szerencsekívá- natait. — Itt említjük meg, hogy ugyancsak a polg. hadiérdemkereszt II. osztályával lett kitüntetve a gazdasági élet egy másik kiváló munkása: Kluge Ferenc volt veszprémmegyei gazd. felügyelő is.

— Tánckoncert. Schlager Hilda berlini táncművésznőnek pénteki veszprémi fellépése egyáltalán nem mondható szágernek. A szin- házterem kongott az ürességtől, ami bizony kedvét szegte a bár nem legelső rendű, de kétségtelenül ügyes lábművésznőnek. Nem is tartották be a műsor sorrendjét, sőt egyes részeket megcsontkítva adott elő a művésznő és virtuóz zongorakisérője. Ennek a követ- kezménye pedig az lett, hogy a közönség, amely ahhoz van szokva, hogy táncokat meg- felelő magyarázó keretben szemléljen, éppen semmit sem értett meg az előadásból. Az unalom jelei meg is látszóttak mindenfelé és nem is villanyozta fel a kedélyeket még a klasszikusan takarékos öltözék sem, amilyen- ben a magastermetű és erősen „cárt” alaku művésznő bizony kevés plasztikai si- kert aratott. — Hja, manapság még a kö- zönségével baráti jóviszónnyal összefü- zött helybeli műkedvelő csoport előadása is csak úgy számíthat érdeklődésre, ha szerep- lését a jólékonyág nemes céljával kapcsolja egybe. Egy nem is világhírt német hölgynek

VISZKETE!

Rűh, sömör és mindennemű bőrbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS.

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és 9 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 5 kor. Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagy- körös.

Veszprémben kapható:

Földes Lajos gyógyszerárban, Kossuth Lajos-utca.

Politikai hírek.

— Ki kormányoz Magyar- országon? E című legutóbbi vezér- cikkünkbe időrendi hiba csúszott be, amire munkapárti oldalról figyelmez- tettek bennünket. Valóban, a cikk-írója konfundálta magát, mert az 1915: IV. törvénycikket nem a ma uralkodó Károly király, hanem még Ferenc Jó- zsef szentesítette. Ez a körülmény azon- ban a dolog lényegén mit sem változ- tat, mivel a törvényeket a magyar al- kotmány értelmében a korona hozza

szövegnyelvére hogy nem siettek a nem jótékonycélú, de annál borsosabb helyárakkal rendezett táncstélyen megjelenni, — azon nem is csodálkozunk.

— Nemes példa. Csikvándi Márton dégi nagybérlő a községbeli hadiasszonyok között 82 magyar hold földet engedett át tengeri termelésre napszámmunkákért. Hogy milyen jót cselekedett ezzel a követendő nemes példával s hogy mennyit segített a lehetetlenül nehéz megélhetési viszonyokon, annak a lépten-nyomon hallható hálás megemlékezés a legkésebb bizonyága.

— Városi közgyűlés Veszprémben. Amint jeleztük, Veszprém város képviselőtestülete tegnap, szerdán közgyűlést tartott, amelyről azonban lapzárás miatt csak legközelebb referálhatunk.

— D. K. E. A Dunántúli Közművelődési Egyesület mult szombaton Budapesten Rákosi Jenő elnöklése alatt közp. választmányi ülést tartott, amelyen dr. Ovári Ferenc alelnök új népkönyvtárak szervezését javasolta és méltatta dr. Vadnay Tibor belügyminiszteri tanácsosnak „A magyar jövő” c. közgazdasági és szociálpolitikai tanulmányát, amelyből 150 példányt az egyetemi könyvtárak számára megrendel. Felhívta egyúttal a Muzéumok Tanácsának figyelmét is e műre. A választmány csatlakozott az Emke javaslatához, hogy a választójogi törvényjavaslat a magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban való bírásához költessék.

— A pápai polgármester fejelemje. Megirtuk, hogy Mészáros Károly, Pápa város polgármestere több ellene felhozott vád következtében fejelemi vizsgálatot kért maga ellen, amit dr. Bibó Károly alispán személyesen fogadatosított. Az alispán most megkötötte a fejelemi ügyben hozott véghatározatot, amely a polgármestert az összes vád és következményei alól felmentti. — Ez előre látható volt, de hát előbb Pápa város derék polgármestereinek is meg kellett kóstolnia a háború keserű poharát, mint oly sok érdemes, ártatlanul meghurcolt közisztviselőnek.

— Piros bugyellárs. Ezt az örökszép magyar népszimmitét elevenítette fel vasárnap a veszprémi katolikus legényegylet műkedvelői gárdája. Az előadás, amely részben a 31. h. gyalogezred, részben a 7. honvédtámaszpárt elhalt hőseinek hátramaradtjainak javára rendezett, pompás sikerült. Dicséret érte szereplőket és rendezőseket egyaránt, amely a nemes jótékonyaságról sosem feledkezik meg e súlyos megpróbáltatások idején. — Tekintettel a nagy érdeklődésre (az egyet helyisége zsúfolva volt), a műkedvelők szombaton megismétlik az előadást, de ezúttal a városi színházban, amely előadás a fent jelzett jótékony alapokon kívül még a főispáni gyorssegély-alapot is fogja szaporítani. Reméljük, hogy a műkedvelői gárda nemes törekvéseit ezúttal még fényesebb siker fogja koronázni, mint a mult vasárnap, amikor 1000 koronánál több volt a tiszta jövedelem és — tekintettel a jótékony célra — nem fognak tartózkodni a mult előadásra résztvevők, hogy a reprizen is megjelenjen, a jegyek árával és kegyes felülfizetéseikkel a reászoruló segélyalapját szaporítsák.

— Dohányjegy. Megirtuk nemrég, hogy a kormány foglalkozik azzal a gondlattal, hogy az egész országban meghonosítja a dohányjegyrendszert. E célból a veszprémi pénzügyigazgatóság is kérdést intézett Veszprém városához, hogy célszerűnek tartaná-e a dohányjegy behozatalát, amire a városi tanács nem mel válaszolt. Indokolásában azt hozza fel, hogy a dohány nem élelmiszer, nem nélkülözhetetlen szükségleti cikk és a jegyek kiadása, ami rengeteg munkát venne igénybe, nem lenne igazságosan kiadható. — Ebből az indokolásból egyetlen szót sem tartunk elfogadhatónak. Mert kétségtelen ugyan, hogy nagy munkával, de épp úgy meg lehetne oldani a dohányjegyek kiadását,

amint az élelmi-, világító stb. cikkek jegyével megoldották. Ott is a városi lakosság lélekszámát veszik alapul, itt pedig a férfi lakosságot kellene tekintetbe venni, ami megszüntetné azt a vizsátságot, hogy fehérszék és éretlen suhancok zaklatják a trafikokat dohányneműért. A farsátság pedig megérné azt, hogy a város szegényebb lakossága, kivált pedig az itt állomásozó szegény katonák, akiknek bizony „közszükségleti cikk”-et képez az a kis szivar vagy cigareta, szintén hozzájuthassanak valami füstölőni valóhoz. És nem lennének kitéve egyes trafikosok szimpátiát vagy antipátiát érvényesítő önkényeskedésének sokszor durva modorának. A katonák jegykiosztására fel lehetne kérni az illetékes parancsnokságokat, ami nagyban megkönnyítene a városi hatóság velejáró munkáját. És morális szempontból is előnyösebb, ha a szegényebb néposztály dohányzásra költi a pénzét, mintha annak híjjában drága és gyilkos alkoholt vásárol rajta. Semmiféle igazságtalanság nem származnék ebből, legfeljebb a protekció dohányárusításának alkonyodnék be végképpen. Reméljük, hogy mindezeket megfontolva veszik a további intézkedésre illetékes körökben.

— Jótékonycélú előadás. Dégi műkedvelők az ottani rokkant és árvaalap javára jól sikerült műkedvelői előadást rendeztek, amelynek bevétele 2050 kor. volt. A szép eredmény Dávid Károlyné urasszonynak, az előadás fekkölt lelkű rendezőjének kiváló érdeme.

— Lakásbizottság. A belügyminiszter megalakította a vitás lakberletgyekben intézkedő veszprémi lakásbizottságot, amelynek tagjai a lakáskiadók részéről dr. Fischer Miklós, Gyurkovits József és Kelemen Imre, a bérletk részéről pedig Galamb Kristóf, dr. Köves Jenő és Suly László lettek.

— Pápa város képviselőtestületének megalakítása — amint előre jeleztük — április 6-án ment végbe. Az elnöklésben akadályozva volt alispán helyett Sall József kir. tanácsos közjegyző, törvényhatóságilag kiküldött elnökhelyettes nyitotta meg az alakuló közgyűlést és szívesen üdvözlőlvén a megjelenteket, magasan szármaló beszédében vázolta az új képviselőtestület kötelességeit. Különösen a polgármester nyugdíjazása folytán elkövetkező polgármesterválasztás fontosságát hangsúlyozta és kérte, hogy mindenkit csak a város érdeke vezéreljen állásfoglalásában. Még Mészáros Károly polgármester örökbevis érdemeiről emlékezett meg meleg szavakkal, majd sikert kívánva az új képviselőtestületnek, bezárta a közgyűlést. — Az új képviselőtestület ugyanaz nap d. u. első közgyűlést tartotta meg.

— Jutalom a hős fiakért. A király Fischer Ferenc szilabai lakosnak, akinek 7 fia teljesít katonai szolgálatot a harctéren, 500 koronát és egy ezüst órárt adományozott, amelybe nevének kezdőbetűi vannak vésvé.

— Mangánérctelep Urkuton. Urkuton gróf Zichy Béla ingatlanán szénkutatás közben mangánércre bukkantak, amely vegyészeti vizsgálat szerint egyenlő értékű a kaukázusival. Geológiailag megállapított, hogy oly nagy mennyiségben található ez az érc e vidéken, hogy Ausztria és Magyarország szűkségletét teljesen fedezni képes. A kitermelést egyelőre a hadügyminisztérium vállalta magára.

— Tűz a vidéken. Március végén az ugodi plébános szalmakazát, amely a határban volt, ismeretlen jóakarói felgyújtották. Mintegy 5000 korona kárt szenved általa.

— A balatonvidéki villamostelep. A balatonvidéki villamostelep részvénytársasága nemrégiben közölte üzemszervezetét. Eszerint a központ nem Aszófő, hanem Ajka. A fejlesztőtelep a bányában lesz, hogy a szenet se kelljen fölszállítani. Ez magában óriási megtakarítást jelent. A nagyfeszültségű vezetékkel vasbeton oszlopok vezetik, a falukban

pedig impregnált faoszlopok. A tervezet 6000 áramfogyasztót vett fel, de ez a szám rendes viszonyok közt rohamosan emelkedik. A körzetbe bevonják az összes balatonparti községeket. A körzethez tartoznak Marcali, Szilabai, Szentgál, Berhida, Balatonfőkajár s talán Füle is.

— A kenyérsütés díja. Dr. Török Gyula rendőrkapitány közhírré teszi, hogy a városi tanács a győri kereskedelmi és iparkamara javaslata alapján Veszprém város területére f. hó 1-től, a további rendelkezés a kenyérsütési díjakat a következőkben állapította meg: 2 kgrig 30, 3 kgrig 40, 4 kgrig 50, 5 kgrig 60, 6 kgrig 70, 7 kgrig 90 fillér, 8 kgrig 1 korona. Nyolc gramon felül kenyeret a sütőiparos nem köteles elfogadni s ha azt mégis elfogadná, úgy ez esetben a sütéti díj szabad megállapodás tárgyát képezi. — Ez mind nagyon szép, azonban ezzel is csak ott vagyunk, mint a többi ármaximálással. Vannak ugyanis pékek, akik 2—3 kilós kenyérért 80—90 fillér sütéti díjat számlálnak s ha szólnak nekik, azzal válasznak, hogy a fa is drága. Különbben pedig ne vigyék hozzá a kenyeret, ha drágálják a sütéti.

— Záróra. Az április 15-én életbelépő nyári időszámítással együtt a szénkormánybiztos rendelkezése folytán nyári záróra is lép életbe. Ezidőtől kezdve ugyanis vendéglők, korcsmák, kávéházak, cukrászdák, mozik stb. további intézkedésig éjjel 12 óráig tarthatók nyitva. Az üzletek zárórája azonban nem változik.

— Erdőegések. A mult hó 28-án a németbányai erdőben meggyulladt a száraz fű és jó néhány hold területen elégett. A fiatal fákat is megpörkölte s így körülbelül 3000 korona kárt okozott. — Apr. 1-én pedig a noszlapi erdő gyulladt ki. Ez már több kárt tett, mintegy 40000 korona értékűt. A vizsgálat mindkét esetet illetőleg folyik.

— Bevárási engedélyek meghosszabbítása. A honvédelmi miniszter távirati körrendeletet intézett a közigazgatási hatóságokhoz, amely szerint az összes március 30-ig érvényes felmentések a bevárási engedélyek a közigazgatási hatóságok által április 30-ig meghosszabbíthatók. A meghosszabbítás a felmentési igazolványokra reávezetendő. A felmentések meghosszabbításáról a közigazgatási hatóságok a katonai nyilvántartó hivatalokat értesíteni tartoznak. Kivételt alkotnak a „tovább nem” záradékkal ellátott felmentések. Ilyeneknél a meghosszabbításról csak a honvédelmi miniszterhez tett indokolt távirati jelentés alapján lehet megadni.

— Négy kosár. Berczik Árpád, érdemes veterán íróknál 81 novelláját adta ki e címmel a Magyar Könyvtár, Radó Antal kitűnő vállalat. Bájos, egyszerű, egészséges humorú kis történetek, a házasságot apró komplikációit, vesztélytelen összeütközéseit mondják el szeretetteléltő bonhommiával. Ugyancsak a Magyar Könyvtárban jelent meg a modern orosz írodalom egyik legkitűnőbb írójának, Korolenko Vladimirnak két pompás novellája, *Makar alma* és *Zug az erdő* címmel Tomcsányi János az orosz eredetiből készült gondos fordításában. Mindkét művet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég kiadásában jelent meg; az előbbinek ára 40 fillér, az utóbbié 80 fillér.

— Rekvirálják a kutyákat. A földmívelésügyi miniszter egy rendelete szerint, az ország loállományának kímélése miatt a lovak pótlása céljából vontató kutyákra van szükség. Ennélfogva alhatározta a hadügyi kormány, hogy a kutyákat hadiszolgálatra igénybe veszi. A harctéren és a mögöttes országrészekben igen nagy a kutyaszükséglet. Minden olyan községben, ahol az utóbbi három hónap alatt nem volt veszélyes előidézte ebzárás, a hadiszolgálatra alkalmas vontató, egészségügyi és örkutyákat rekvirálni kell, illetve a hatóságoknak az említett kutyák összegyűjtését elő kell segíteni.

— **Vasárnapi Ujság.** A lap április 7-iki számában igen nagy érdeklődést keltenek a bukaresti béketárgyalásokról felvett képek, melyeket a Vasárnapi Ujság kiküldött tudósítója készített. Több kép mutatja be a magyar hadifoglyok kezátérését Oroszországból, a nyugati harctér küzdelmeit. Odessza elfoglalását, a gyulafehérvári Batthyány-könyvtárt, a husvét hétfői gellérthegy-i bucsút. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Farkas Imre verse, Bán Ferenc novellája, Szöllösi Zsigmond tárcája, Benett humoros angol regénye stb. Egyéb közlemények: az elhunyt Láng Lajos báró arcképe s a rendes heti rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetés ára negyedév: 10 korona — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Köpes Népnap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Szerkesztői üzenet

Dégti tudósító. Örömmel üdvözöljük a régi, szorgalmas munkálkodásának felélenkölését. A tiszteltreméltó példán buzdulhatnak azok a vidéki tudósítók, akik még most is hallgatnak. Hiszen mi nem vagyunk túlkövetelők és méltányoljuk a szerfőltöt nagy háborus elfoglaltságot. Csak azt nem akarjuk elhinni, hogy néhanapján ne maradna idő egy ici-pici tudósítás megírására. Reméljük, hogy az Ön jóleső hűsége lapunkhoz, serkenteni fogja őket. Szívélves üdvözllet.

Nemzetközi
Halottszállítási Iroda
Budapest, VI. Andrássy-út 11.
Telefon 167—30.
Exhumál gyorsan és olesón.
Minden felvilágosítást készséggel ad.

— Mezei egerek irtására „Ratin” tenyészet. A patkányok, hőrcsögök, ürgék, egerek irtására már régebben jó sikerrel használják a „Ratin”-t. Dr. Raebkger újabb megkísérelte a mezei egerek irtását „Ratin”-nal, melyre a szász tartomány földjei

kedvező alkalmat nyujtottak. Az említett területen már a „Ratin” kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földéken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin” tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. bővebb felvilágosítással szolgál a „Ratin”-vezérképviselőség, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30 szám.

Viszketegséget, Sömört, Rüh
leggyorsabban elmulasztja
a D. Flesch féle eredeti
törvényesen védett
„Skabofom Barna-zsir”
Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peesétes Dr. Flesch félet kérjünk.
Próba tégely 2-30 K, nagy tégely 4 K, családi tégely 11 K.
Veszprém és vidéke részére Ióráktár:
Koesuba Emil „Fekete sas” gyógyszerháza
Veszprémben.
Vételnél a Skabofom-vefjegyre ügyeljünk.

KÖLCSÖNÖKET
köztszízviselőknök, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezesség nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész hatvanöt évi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.
Veszek örökségeket, házrészeket, életbiztosítási kötvényeket, ezüstneműeket.
farádi BALOGH CONSTANTIN
BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.
Telefon 170—91. (Válaszbélyeg csatolandó)

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok művelési ága, termérték, a birtok tehertételei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részlefezése, vasuti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:
farádi Balogh Constantin
banküzlet
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.
Telefon 170—91.

Iskolaszerek, rajzszerök, papirok, minden e szakba vágó cikkek a legolcsóbb áron kaphatók
PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében
Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.
Minden iskolában használható tankönyvek raktáron vannak.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejesarnokot
megvettük.
Bárki másnál
előnyösebb feltételek mellett vásárolunk
tejet.
Arajanlatokat kér:
Havasi Vajvállalat
Siófoki Tejesarnoka Siófok,
vagy Központja Kaposvár.

Hirdetésekét fölvesz a kiadóhivatal.